

Dokumenttyp Handlingsplan	Ansvarig verksamhet Centrum för klinisk forskning och utbildning	Version 2	Antal sidor 7
Dokumentägare Övergripande AT Studierektor	Fastställare Tobias Kjellberg	Giltig fr.o.m. 2015-06-11	Giltig t.o.m. 2020-12-31

Generell handlingsplan för Allmäntjänstgöring (AT)

Gäller för: AT-läkare vid Region Värmland

AT i Värmland

Förord

Rekrytering till tjänsterna som AT-läkare, samt utbildning och handledning av desamma, är ett i Region Värmland högprioriterat område. Målet med detta är att säkra en långsiktig bemanning med kompetent och välmående personal.

Tjänstgöring som AT-läkare innebär enligt Socialstyrelsens föreskrift att två huvudsyften skall uppfyllas:

- AT-läkaren skall utföra läkararbete under professionellt ansvar, detta för att få klinisk träning och en introduktion i arbetslivet. Man utför de läkararbetsuppgifter som verksamheten så fordrar, och är där en viktig resurs för att verksamheten ska kunna fullfölja sina åtaganden.
- AT-läkaren skall under sin tjänstgöring också erhålla utbildning för att uppnå de kunskapsmål som regleras i den målbeskrivning som arbetats fram av Socialstyrelsen (SOSFS 1999:5). AT-tjänstgöringen avslutas med en nationellt ordnad examination.

I den ovan angivna föreskriften anges att varje arbetsgivare skall utforma en generell handlingsplan för AT. I detta dokument presenteras därför regionens generella handlingsplan för AT, detta med syfte att säkerställa att länets samtliga AT-läkare erbjuds förutsättningar för att under sin tjänstgöring kunna öka sina kunskaper och färdigheter så att de i föreskriften fastställda målen uppnås. Här presenteras Region Värmlands tolkningar kring hur introduktion, handledning, utbildning, bedömning, kvalitetssäkring ska utföras. Det ankommer sedan på respektive verksamhet att planera för mottagande av AT-läkare i överensstämmelse med denna plan.

Tobias Kjellberg

Hälso- och Sjukvårdschef, Region Värmland

Ansvarsområden

AT-chefs ansvar

AT-chefen har personalansvar för länets AT-läkare innefattande bl.a. anställningsvillkor, rehabiliteringsansvar, och genomförande av medarbetarsamtal och APT på utbildningsorterna. AT-chefen är också ansvarig för marknadsföring, rekrytering och tillsättning av länets AT-block.

Studierektors ansvar

Studierektorsgruppen arbetar på uppdrag av arbetsgivaren och utgör som grupp en central funktion för att säkra kvaliteten på AT-utbildningen i Landstinget i Värmland.

Studierektorerna inom Allmänmedicin, Psykiatri respektive Slutenvård har ett övergripande ansvar för AT-läkarens sammanhållna kompetensutveckling inom varje tjänstgöringsavsnitt, detta i funktionen som huvudhandledare.

Övergripande studierektors ansvar

Länsövergripande utbildningsansvar för AT-läkare.

Verksamhets-/enhetschefs ansvar

Verksamhets-/enhetschef på berörd enhet ansvarar för att AT-läkaren ges förutsättningar för att uppfylla den av Socialstyrelsen framtagna målbeskrivningen. Verksamhets-/enhetschef ansvarar även för att AT-läkaren erhåller en personlig handledare, och att AT-läkaren ges regelbunden handledning och även återkoppling på sin kompetensutveckling. Vid längre placeringar (2 – 6 månader) bör återkoppling även ges vid en halvtidsbedömning. Dessa uppgifter kan vid behov delegeras till specialistkompetent läkare.

Personliga handledarens ansvar

En personlig handledare skall utses för varje tjänstgöringsavsnitt. Denne handledare skall vara specialistkompetent alternativt vara ST-läkare i slutet av sin utbildning, och ska ha gått handledarutbildning. Handledaren skall tillsammans med AT-läkaren så tidigt som möjligt utforma en skriftlig tjänstgörings- och handledningsplan. Handledaren ansvarar sedan för att hålla regelbundna möten där måluppfyllelse, personlig utveckling, utbildningsbehov, återkoppling mm behandlas.

AT-läkarens ansvar

AT-läkaren har ett tydligt eget ansvar för sin utbildning. Av de allmänna målen och målen för respektive tjänstgöringsavsnitt framgår att höga krav ställs på den enskilda AT-läkarens medverkan och initiativförmåga för att uppnå avsedd kompetens.

Målbeskrivningen är med detta ett stöd för AT-läkaren, men även för dennes handledare, studierektor och verksamhets-/enhetschef.

Krav på enhet där AT-läkare tjänstgör

Förutsättningar

För att en AT-läkare under respektive placering ska ha möjlighet att uppfylla de fastställda utbildningsmålen ska aktuell verksamhet erbjuda följande:

- Adekvata förhållanden vad gäller den fysiska arbetsmiljön – lokaler, datorer, telefon osv.
- En personlig handledare skall utses, denne ansvarar för att regelbunden handledning hålls
- En individuell handlednings- och tjänstgöringsplan skall så snart som möjligt upprättas
- En relevant och systematisk introduktion ska hållas
- AT-läkaren skall beredas tillfälle att bedriva, och delta i, teoretisk utbildning
- Tid för självstudier och anordnade utbildningar ska avsättas
- Möjlighet till regelbunden utvärdering av tjänstgöringen skall erbjudas
- Efter slutförd och godkänd placering ska tjänstgöringsintyg utfärdas

Introduktion

Gemensam introduktion

Studierektorsgruppen tillsammans med AT-chef ansvarar för den gemensamma introduktionen, där alla nyanställda AT-läkare ges nödvändig information kring regler och förordningar, inblick i organisationen, introduktion i journalsystem. I denna introduktion ingår även den gemensamma "Akutkursen" vilken ges under en vecka och omfattar akut omhändertagande.

Klinikbunden introduktion

För den lokala introduktionen på varje klinikplacering ansvarar respektive verksamhets-/enhetschef. Här ska AT-läkaren få kunskap om enhetens organisation, åtagande och arbetsätt.

Introduktion på akutmottagning

Vid varje ny placering som innefattar tjänstgöring på akutmottagning bör även en ny introduktion på akutmottagningen ges, detta eftersom rutinerna vanligen skiljer mellan de olika placeringarna.

Handledning/Återkoppling

Under AT-läkarens samtliga placeringar ansvarar respektive verksamhetschef för att en personlig handledare utses, denne bör vara åtminstone ST-läkare och bör även ha gått en grundläggande handledarutbildning. Enskild, planerad och dokumenterad handledning ska hållas motsvarande minimum 2 timmar per månad.

Som huvudhandledare fungerar studierektor för respektive verksamhetsområde.

Under varje placering med längd 2 – 6 månader bör AT-läkaren under pågående placering ges regelbunden återkoppling på sin kompetensutveckling, detta åtminstone i form av halvtidsuppföljning. Detta ges av den personliga handledaren, alternativt av verksamhets-/enhetschef eller annan av denne utsedd.

Som stöd för den personliga utvecklingen erbjuds mentorskap i grupp, detta motsvarande två möten per termin. Studierektor utser mentorer, vilka sedan följer AT-läkarna under hela utbildningen.

Teoretisk utbildning

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter skall AT-läkare parallellt med den kliniska tjänstgöringen beredas möjlighet att bedriva teoretiska studier och delta i kompletterande utbildning i form av kurser, konferenser och liknande. Den personliga handledaren skall i samråd med AT-läkaren planlägga litteraturstudier och deltagande i kurser.

Under AT-perioden skall AT-läkaren ges möjlighet att delta i fyra obligatoriska utbildningar, vilka omfattar Akutkursen, Ledarskapsutbildning, Försäkringsmedicin samt ett Läkemedelsforum.

Studierektorsgruppen ansvarar för en föreläsningsserie med program som avser att fördjupa utvalda delar av målbeskrivningens allmänna mål. Dessa föreläsningar hålls under ca 1.5 timme varje vecka.

Sammantaget ska 4 timmar per vecka avsättas för undervisning, här ingår förutom föreläsningar handledning, träff med mentorer, självstudier, deltagande i olika arbetsgrupper tillsammans med studierektorer mm.

Närvaro vid de gemensamma föreläsningarna är obligatorisk, eventuell frånvaro ska meddelas och förklaras. Verksamhets-/enhetschef och schemaläggare ansvarar för att tid avsätts för dessa föreläsningar.

Föreläsningar och seminarier ska utvärderas av varje AT-läkare, detta sammanställs av studierektor och återförs till föreläsare och ansvariga för utbildningarna.

Betald ledighet för annan, externt ordnad utbildning erbjuds under högst 3 dagar under hela AT, denna ledighet skall i god tid meddelas och sökas hos verksamhets-/enhetschef (minst 45 dagar innan önskad ledighet).

Utvecklingskonto

Region Värmland satsar på utbildning. Därför har hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp beslutat att samtliga AT-läkare som påbörjar AT-förordnande skall erhålla eget utvecklingskonto. Medel motsvarande 15 000 kr avsätts på ett konto som skall vara disponibelt för AT-läkaren under dennes tjänstgöring (21 mån).

Började man sin AT innan hösten 2015 är summan för utvecklingskontot 12 000 kr.

Utnyttjande av medel från konto sker i samråd mellan lokal AT-studierektor och berörd AT-läkare. Administrativa samordnaren för utbildningsläkare skall informeras (mejl/telefon) samt godkänna innan medel tas i anspråk.

Utnyttjande av medel från kontot kan t ex användas till:

- AT-stämman/Riksstämman
- Medicinska kurser och konferenser
- Medicinsk fördjupningslitteratur
- Prenumerationer på medicinska tidskrifter

OBS medel kan inte användas för inköp av kapitalvaror ej heller disponeras som kontanta medel. **Originalkvitto skall bifogas och får ej vara äldre än 3 månader.**

Ledarskap och utveckling

I Socialstyrelsens föreskrifter anges att AT-läkaren skall beredas möjlighet att delta i arbetsledning och ges inblick i administrativa rutiner såsom verksamhetsplanering och – uppföljning. I det dagliga arbetet skall AT-läkaren få träna sina ledarskapsförmågor i situationer som att leda ronder och leda arbetet kring en svårt sjuk patient. För att ge AT-läkaren en teoretisk kunskap om och en egen reflektion kring ledarskap anordnas varje år vid två kurstillfällen en obligatorisk ledarskapsutbildning, detta i internatform under två dagar.

Examination

Verksamhets-/enhetschef för varje placering ska inhämta relevant information om AT-läkarens målpuppfyllelse under tjänstgöringen, och om denna bedöms vara godkänd även ansvara för att tjänstgöringsintyget signeras. Här skall dock noteras att **signering skall göras av legitimerad läkare**, varför delegation från verksamhetschef-/enhetschef kan bli nödvändig. Tjänstgöringsintyget återfinns i AT-läkarens tjänstgöringsbok.

AT-läkaren kan efter att ha blivit godkänd på samtliga placeringar och även klarat det nationella kunskapsprovet ansöka om legitimation. AT-läkaren skall dock först även ha genomfört en nationellt ordnad muntlig examination, alternativt genomfört minst en godkänd medsittning under varje huvudområde (Allmänmedicin, Internmedicin, Kirurgi, Psykiatri). **Observera att AT-läkaren vid medsittning skall examineras av en specialistkompetent läkare, som dock inte får vara AT-läkarens personliga handledare!** Från och med 2016 gäller att alternativet muntlig examination ej längre erbjuds.

I samband med det nationella kunskapsprovet har AT-läkaren rätt till två dagars betald ledighet för inläsning, samt en dags ledighet för examinationstillfället.

Blanketter för medsittning erhålls för närvarande från Karolinska Institutet (se länk på LiVs hemsida för AT-läkare).

Övrigt

Inflytande/Medbestämmande

Under varje termin hålls sammankomster, s.k. APT, där varje AT-läkare kan ta upp aktuella frågor för diskussion. Vid dessa obligatoriska möten deltar AT-chef och studierektorer. På de respektive orterna Arvika, Karlstad och Torsby kan vid behov ytterligare grupperingar skapas.

De förslag till förbättringar som arbetas fram i dessa olika forum ska sedan studierektor alternativt AT-chef vidarebefordra till berörda verksamhets-/enhetschefer.

Behovsanpassad tjänstgöring

Handledare som uppmärksammar att en AT-läkare inte når målen i målbeskrivningen, eller på annat sätt visar sig behöva särskilda insatser, skall snarast diskutera detta med verksamhets-/enhetschef, berörd studierektor samt AT-chef. Dessa ansvarar sedan gemensamt för att en behovsanpassad och vid behov förlängd tjänstgöring erbjuds.

Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkarsällskapet har utfärdat ett policydokument, "Stöd till AT- och ST-läkare som riskerar att ej få sin tjänstgöring godkänd". Detta dokument ska användas, och kan nås via Sveriges Läkarförbund – www.slf.se.

Kvalitetssäkring

AT-läkaren ansvarar för att efter varje placering fylla i en web-baserad utvärderingsblankett. Sammanställningen av dessa presenteras för studierektorsgruppen, och respektive studierektor ansvarar sedan för att återföra informationen till varje berörd verksamhet. Verksamhets-/enhetschef har därefter det yttersta ansvaret för att eventuella brister åtgärdas, alternativt att vidarebefordra positiva omdömen för att uppmuntra fortsatt gott omhändertagande av kommande AT-läkare.

Även enskilda föreläsningar och seminarier utvärderas på motsvarande sätt.

Ytterligare en form av kvalitetssäkring sker genom ett mötesforum där representanter från AT-läkarna, studierektorer, AT-chef m.fl. direkt kan diskutera kring prioriterade förbättringsområden. Här framarbetas sedan förbättringsförslag, vilka sedan studierektorn ansvarar för att återföra till berörda verksamheter för ställningstagande till åtgärd.